

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1939 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord.

(1:a avd.)

I proposition nr 33 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen att för de fall, beträffande vilka icke särskilda bestämmelser med riksdagens medverkan träffats, medgiva, att Kungl. Maj:t för tiden intill den 1 juli 1940 må äga att

dels åt svenska medborgare bevilja tillstånd att, mot den årliga avgäld och under de villkor i övrigt Kungl. Maj:t bestämmer, å kronojord inom visst å marken utstakat område under en tid för varje gång av högst tio år med andras uteslutande med arbete belägga och tillgodogöra sig mineralfyndigheter av andra slag, än som enligt 1 § gruvestadgan eller, såvitt angår tiden efter den 31 december 1939, 1 § gruvlagen kunna utgöra föremål för inmutning, med rätt för koncessionsinnehavaren att, därest vid upplåtelse-tidens utgång dylik upplåtelse fortfarande är av riksdagen medgiven, äga företräde till överenskommelse om fortsatt arbete med fyndighetens tillgodogörande på de villkor, Kungl. Maj:t då på grund av sig företeende omständigheter kan finna gott bestämma,

dels ock åt sådan koncessionsinnehavare för den tid, varunder koncessionen beviljats, upplåta erforderlig mark för vägar samt för anläggning av verkstäder och arbetarbostäder, med skyldighet för koncessionsinnehavaren att för sålunda åt honom upplåtna förmåner gälda visst årligt arrende, som bestämmes genom särskild uppskattning före upplåtelsens medgivande.

Riksdagen har årligen sedan år 1912 lämnat medgivande av enahanda innebörd som det nu begärda angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord, senast för tiden intill den 1 juli 1939.

Departementschefen har nu erinrat därom, att gruvestadgan upphör att gälla den 1 januari 1940 samt att samma dag i stället träder i kraft gruvlagen av den 3 juni 1938. Bestämmelserna i denna lags 1 § innebära i förhållande till nu gällande föreskrifter i 1 § gruvestadgan en mindre ändring beträffande de mineralfyndigheter, som kunna göras till föremål för inmutning. Sålunda upptagas i lagen bland inmutningsbara mineralfyndigheter

— förutom de i gruvestadgan angivna — jämväl sådana vilka innehålla malm till vanadin ävensom, generellt, apatit och magnesit. Fyndigheter av sistnämnda slag kunna enligt gruvestadgan inmutas allenast, därest de äro belägna å kronojord, som står under kronans omedelbara förvaltning eller blivit för kronans räkning till brukning på viss tid åt annan upplåten.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må för de fall, beträffande vilka icke särskilda bestämmelser med riksdagens medverkan träffats, medgiva, att Kungl. Maj:t för tiden intill den 1 juli 1940 må äga att

a) åt svenska medborgare bevilja tillstånd att, mot den årliga avgäld och under de villkor i övrigt Kungl. Maj:t bestämmer, å kronojord inom visst å marken utstakat område under en tid för varje gång av högst tio år med andras utslutande med arbete belägga och tillgodogöra sig mineralfyndigheter av andra slag, än som enligt 1 § gruvestadgan eller, såvitt angår tiden efter den 31 december 1939, 1 § gruvlagen kunna utgöra föremål för inmutning, med rätt för koncessionsinnehavaren att, därest vid upplåtelseutgång dylik upplåtelse fortfarande är av riksdagen medgiven, äga företräde till överenskommelse om fortsatt arbete med fyndighetens tillgodogörande på de villkor, Kungl. Maj:t då på grund av sig företeende omständigheter kan finna gott bestämma,

b) åt sådan koncessionsinnehavare för den tid, varunder koncessionen beviljats, upplåta erforderlig mark för vägar samt för anläggning av verkstäder och arbetarbostäder, med skyldighet för koncessionsinnehavaren att för sålunda åt honom upplåtna förmåner gälda visst årligt arrende, som bestämmes genom särskild uppskattning före upplåtelsens medgivande.

Stockholm den 24 februari 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 45.
